

Beantwoording technische vragen Omgevingsvisie

Inleiding

Tijdens de themasessie op 18 november 2021 over de ontwerp omgevingsvisie zijn een aantal vragen gesteld. De vragen zijn gesteld over de volgende onderwerpen:

1. De juridische procedure voor de vaststelling van de Omgevingsvisie;
2. Een overzicht van eerder vastgestelde beleidsplannen die ten grondslag liggen aan de Omgevingsvisie;
3. Een overzicht van de onderwerpen die in de Omgevingsvisie geagendeerd worden voor toekomstige uitwerking;
4. De invloed van de raad na vaststelling van de Omgevingsvisie op de uitwerking in gebieden en thema's.

Kernboodschap

Ter ondersteuning van de besluitvorming over de Omgevingsvisie wordt er in dit document antwoord gegeven op de gestelde vragen.

1. De juridische procedure voor de vaststelling van de Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is één van de kerninstrumenten uit de nieuwe Omgevingswet (hierna: Ow), waarvan de inwerkingtreding is aangekondigd voor 1 juli 2022. De Ow heeft in artikel 3.1 de bevoegdheid tot vaststelling van de Omgevingsvisie toegekend aan de gemeenteraad. In artikel 16.26 Ow is bepaald dat voor de voorbereiding van de Omgevingsvisie de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is. Het college van burgemeester en wethouders bereidt het besluit om te komen tot vaststelling van de Omgevingsvisie voor. De basis hiervoor ligt in de algemene bevoegdheidsverdeling tussen college en raad (artikel 160, lid 1, onder b, Gemeentewet). Het college legt een ontwerp ter inzage en geeft aan op welke wijze participatie en zienswijzen kunnen worden ingediend ten behoeve van de besluitvorming in de raad. Zie in het verlengde hiervan artikel 1.2.1 Besluit ruimtelijke ordening waarin is bepaald dat het college een structuurvisie (lees ook Omgevingsvisie) digitaal beschikbaar stelt.

Tot aan het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de Wro en Wabo het ruimtelijke, wettelijke kader voor de Omgevingsvisie. De rolverdeling tussen raad en college voor het vaststellen van ruimtelijk beleid met een strategisch, lange termijn karakter (Onder de Wro/Wabo is dat de Structuurvisie) is vergelijkbaar met dat in het stelsel van de Omgevingswet. Afhankelijk van de complexiteit van het plan kan de raad ook tussentijds worden betrokken bij de planontwikkeling. In Woerden sluiten we hierbij aan in onze bestuurspraktijk in het ruimtelijke domein, bijvoorbeeld als het gaat om de voorbereiding en vaststelling van bestemmingsplannen en structuurvisies.

In Woerden heeft de raad eind 2018 opdracht gegeven aan het college om met de Omgevingsvisie te starten. De eerste stap in deze omgevingsvisie was het opstellen Omgevingsagenda (vastgesteld door de raad, 2019). Daarna heeft de raad in 2020 ook het Waardenkader vastgesteld met daarin uitgangspunten, waarden en ontwerpprincipes voor de Omgevingsvisie. Omgevingsagenda en Waardenkader vormden dus het kader voor de opdracht aan het college om de Omgevingsvisie nader uit te werken, in overleg met de samenleving doormiddel van een participatieproces. In het proces van de totstandkoming van de ontwerp-Omgevingsvisie is de raad tussentijds betrokken door middel van raadsinformatiebrieven, de raadswerkgroep en thema-avonden voor de raad. Op 25

oktober heeft het college het ontwerp van de Omgevingsvisie vastgesteld voor het opstarten van de procedure. Conform afdeling 3.4. van de Awb organiseert het college momenteel de zienswijzeprocedure. De zienswijzen worden aangeboden aan de raad met daarbij een advies voor het raadsbesluit over de definitieve Omgevingsvisie. Dit advies is door het college samengesteld in de Nota van Zienswijzen.

2. Een overzicht van eerder vastgestelde beleidsplannen die ten grondslag liggen aan de Omgevingsvisie

Het college heeft er voor gekozen om een Omgevingsvisie op te stellen die voor een groot deel gebaseerd is op bestaand beleid. Een van de doelen van de Omgevingsvisie is om dit beleid op een integrale manier samen te brengen in een visie. Daarmee zijn uitgangspunten uit deze visie al eerder door uw raad vastgesteld.

De uitgangspunten uit de volgende, maar niet uitputtend, beleidskaders zijn in de Omgevingsvisie overgenomen:

- Woonvisie (2019);
- Schuifruimte voor nieuwe bedrijfslocaties (2020);
- Verkeersvisie (2019);
- Afwegingskader Grootschalige Duurzame Energie (2021-2022);
- Actieplan klimaatbestendig 2050 2.0;
- Stedenbouwkundige visie voor het Stationsgebied;
- Structuurvisie Nieuw Middelland;
- De bestemmingsplannen Sneller-poort en Winkelcentrum Snel en Polanen;
- REP, regionaal economisch Programma U16 (2020);
- Omgevingsagenda Lopikerwaard (2019).

Daarnaast zijn ook andere recente besluiten als basis in de Omgevingsvisie meegenomen zoals (maar niet uitputtend):

- Het onderzoeksbudget dat ter beschikking is gesteld voor de oostelijke randweg;
- Het verkennend gebiedsproces Veenweide in beweging;
- De pilot Vitale binnenstad;
- De pilot bouwen op slappe bodem in het Veenweidegebied: Veenetië;
- Woningbouwplannen zoals Weidz.

3. Een overzicht van de onderwerpen die in de Omgevingsvisie geagendeerd worden voor toekomstige uitwerking

In de Omgevingsvisie worden een aantal onderwerpen geagendeerd. Deze onderwerpen worden genoemd en er wordt richting aan gegeven, maar ze zijn nog niet uitgewerkt in concreet beleid. Het college kiest er bewust voor om nu een visie vast te stellen die richting geeft, maar niet omstreden is, in die zin dat deze voortbouwt op bestaand beleid en een aantal onderwerpen agendeert. Hierdoor ontstaat er ruimte om deze onderwerpen in de nieuwe bestuursperiode vorm te geven. Voor deze onderwerpen komen dan ook nog participatietrajecten en besluitvormingsprocessen. Sommige onderwerpen zullen snel uitgewerkt moeten worden, waarbij andere onderwerpen om een traject vragen dat langer zal duren of dat pas over een aantal jaar gaat spelen.

De volgende onderwerpen worden in de Omgevingsvisie geagendeerd:

- Zoekgebieden voor woningbouw aan de randen van de bestaande kernen in Harmelen, Zegveld en Kamerik;
- Zoekgebieden voor werklocaties na 2030;
- De herontwikkeling van de Harmelerwaard;
- De doorontwikkeling van de energietransitie;
- De ontwikkeling van kernrandzones;
- De ontwikkeling van groenblauwe assen in het stedelijk gebied;
- De ontwikkeling van een regionale groene scheg in het stedelijk uitloopegebied tussen Woerden, Harmelen, en Utrecht;
- Opgaven in de landbouwtransitie en rondom bodemdaling;
- Mogelijkheid tot uitwerken van gebiedsprogramma's voor de aangeduide gebieden (Het venster, De achtertuin van Harmelen, De groene brug, het goud van Woerden en de poort van Woerden).

4. De invloed van de raad na vaststelling van de Omgevingsvisie op de uitwerking in gebieden en thema's en de reeds vastgestelde kaders

De Omgevingsvisie is een integraal ruimtelijk beleidskader met een lange termijn scope. Voor het samenstellen van de ontwerp-Omgevingsvisie is zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande actuele beleidskaders die de raad reeds heeft vastgesteld. In de Omgevingsvisie is de samenhang tussen deze beleidskaders aangebracht en zijn deze vertaald in gebieden, locaties en procesafspraken voor nadere concretisering in samenwerking met betrokken partijen, zoals in bovenstaande antwoorden verder geduid.

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zal het ruimtelijk beleid geborgd zijn in de Omgevingsvisie. Een specificering van toekomstig thematisch beleid is mogelijk; het kader wordt dan gevormd door de Omgevingsvisie. Het beleid kan worden uitgewerkt in een programma. Indien het wenselijk is om het specifieke beleid op een structurelere basis te gaan actualiseren, dan wordt dit nieuwe beleid ook onderdeel van de Omgevingsvisie. Het is daarom van belang om de actualisatie van thematisch beleid in samenhang te doen met andere onderwerpen in de Omgevingsvisie. Op deze manier wordt het integrale karakter van het ruimtelijke beleid in de Omgevingsvisie geborgd. In alle gevallen is de raad het kaderstellend orgaan.

Tenslotte, actualisatie van het beleid kan ook plaatsvinden via de input uit gebiedsprogramma's die in samenwerking met betrokkenen in het desbetreffende gebied tot stand komen. De Omgevingsvisies stelt een aantal gebiedsprogramma's voor. In de uitwerking van deze programma's zullen opnieuw participatietrajecten en besluitvormingsprocessen doorlopen worden. Ook hierin heeft de raad weer een rol als kaderstellend orgaan en is er ruimte om in de volgende bestuursperiodes hier meer richting en invulling aan te geven.